

Μανόλης Αναγνωστάκης

Ποιήματα 1941-1971

Εκδόσεις Νεφέλη (1971) 2000

13.12.43

Θυμᾶσαι ποὺ σοῦ 'λεγα
Όταν σφυρίζουν τὰ πλοῖα μὴν ἐῖσαι στὸ λιμάνι.
Μὰ η' μέρα ποὺ' ἔφευγε' ήτανε δικιά μας
καὶ δὲ θὰ θέλαμε ποτὲ νὰ τὴν ἀφήσουμε
Ἐνα μαντήλι πικρὸ θὰ χαιρετᾶ τὴν ἀνίατου γυρισμοῦ
Κι' ἔβρεχε' αλήθεια πολὺ κι' ήτανε' ἔρημοι οι δρόμοι
Μὲ μιὰ λεπτὴν ἀκαθόριστη χινοπωριάτικη γεύση
Κλεισμένα παράθυρα κι οἱ ἄνθρωποι τόσο λησμονημένοι -
Γιατί μᾶς' ἀφησαν ὅλοι; Γιατί μᾶς' ἀφησαν ὅλοι;
Κι ἔσφιγγα τὰ χέρια σου Δὲν ἐἶχε τίποτα τ' ἀλλόκoto η' κραυγή μου.

Θὰ φύγουμε κάποτε 'αθόρυβα καὶ θὰ πλανηθοῦμε
Μὲς στὶς πιο λύβοες ποιλιτεῖες καὶ στὶς' ἔρημες θάλασσες
Μὲ μιὰν' επιθυμία φλογισμένη στὰ χείλια μας
Εἶναι ή ἅγαπη ποὺ γυρέψαμε καὶ μᾶς τὴν ἀρνήθηκαν
Ξεχνοῦσες τὰ δάκρυα, τὴ χαρὰ καὶ τὴ μνήμη μας
Χαιρετώντας λευκὰ πανιὰ π' ἀνεμίζονται.
'Ισως δὲ μένει τίποτ' ἄλλο παρὰ αὐτὸ νὰ θυμόμαστε.
Μὲς στὴν ψυχὴ μου σκιρτᾶ τὸ ἐναγώνιο Γιατί,
Ρουφῶ τὸν' αγέρα τῆς μοναξιᾶς καὶ τῆς' εγκατάλειψης
Χτυπῶ τοὺς τοίχους τῆς υγρῆς φυλακῆς μου
καὶ δὲν προσμένω' απάντηση
Κανεὶς δὲ θ' αγγίξει τὴν' ἔκταση τῆς στοργῆς
καὶ τῆς θλίψης μου.

Κι' εσὺ περιμένεις ἔνα γράμμα ποὺ δὲν' ἔρχεται
Μιὰ μακρινὴ φωνὴ γυρνᾶ στὴ μνήμη σου καὶ σβήνει
Κι' ἔνας καθρέφτης μετρᾶ σκυθρωπὸς τὴ μορφὴ σου
Τὴ χαμένη μας' ἄγνοια, τὰ χαμένα φτερά.

Nέοι της Σιδῶνος

Κανονικὰ δὲν πρέπει νάχουμε παράπονο
Καλὴ κι' εγκάρδια η' συντροφιά σας, όλο νιάτα,
Κορίτσια δροσερά- αρτιμελῆ' αγόρια
Γεμάτα πάθος κι' ἔρωτα γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὴ δράση.
Καλά, μὲ νόημα καὶ ζουμὶ καὶ τὰ τραγούδια σας

Τόσο, μὰ τόσο ἀνθρώπινα, συγκινημένα,
Γιὰ τὰ παιδάκια ποὺ πεθαίνουν σ' ἄλλην Ἡπειρο
Γιὰ ήρωες ποὺ σκοτωθῆκαν σ' ἄλλα χρόνια,
Γιὰ ἐπαναστάτες Μαύρους, Πράσινους, Κιτρινωπούς,
Γιὰ τὸν καημὸ τοῦ εν γένει πάσχοντος Ἀνθρώπου.

· Ιδιαιτέρως σᾶς τιμᾶ τούτη η συμμετοχὴ
Στὴν προβληματικὴ καὶ στοὺς ἀγῶνες τοῦ καιροῦ μας
Δίνετε ἔνα ἀμεσο παρὼν καὶ δραστικό- κατόπιν τούτου
Νομίζω δικαιοῦσθε μὲ τὸ παραπάνω
Δυὸ δυό, τρεῖς τρεῖς, νὰ παιξετε, νὰ ἐρωτευθεῖτε,
Καὶ νὰ ξεσκάσετε, ἀδελφέ, μετὰ ἀπὸ τόση κούραση.

(Μᾶς γέρασαν προώρως Γιῶργο, τὸ κατάλαβες;)

Ἐπιτύμβιον

Πέθανες- κι' ἔγινες καὶ σύ: ο' καλός,
Ο λαμπρὸς ἀνθρωπος, ο' ὄικογενειάρχης, ο' πατριώτης.
Τριάντα ἔξη στέφανα σὲ συνοδέψανε, τρεῖς λόγοι ἀντιπροέδρων,
Ἐφτὰ ψηφίσματα γιὰ τὶς υπέροχες υπηρεσίες ποὺ προσέφερες.

Συντάχθηκε από τον/την Μανόλης Αναγνωστάκης

Κυριακή, 02 Μάιος 2021 20:44 - Τελευταία Ενημέρωση Κυριακή, 02 Μάιος 2021 21:42

΄Ά, ρὲ Λαυρέντη, ἐγὼ ποὺ μόνο τόξερα τί κάθαρμα ἡσουν,
Τί κάλπικος παρᾶς, μιὰ ολόκληρη ζωὴ μέσα στὸ ψέμα
Κοιμοῦ εν ἐιρήνῃ, δὲν θὰ ἥθω τὴν ησυχία σου νὰ ταράξω.

΄(Εγώ, μιὰ ολόκληρη ζωὴ μὲς στὴ σιωπὴ θὰ τὴν εξαγοράσω
Πολὺ’ ακριβὰ κι’ όχι μὲ τίμημα τὸ θλιβερό σου τὸ σαρκίο.)

Κοιμοῦ εν ἐιρήνῃ. Ως’ ἡσουν πάντα στὴ ζωὴ: ο’ καλός,
Ο λαμπρὸς’ ἀνθρωπος, ο’ όικογενειάρχης, ο’ πατριώτης.

Δὲ θὰ σαι ο’ πρῶτος όύτε δὰ κι ο’ τελευταῖος.

Στ’ Άστεϊα Παιζαμε!

Δὲ χάσαμε μόνο τὸν τιποτένιο μισθό μας

Μέσα στὴ μέθη τοῦ παιχνιδιοῦ σᾶς δώσαμε καὶ τὶς γυναικες μας

Τὰ πιὸ ἀκριβὰ ἐνθύμια ποὺ μέσα στὴν κάσα κρύβαμε

Στὸ τέλος τὸ ίδιο τὸ σπίτι μας μὲ ὅλα τὰ υπάρχοντα.

Νύχτες ἀτέλειωτες παιζαμε, μακριὰ ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ημέρας

Μήπως πέρασαν χρόνια; σαπίσαν τὰ φύλλα τοῦ ημεροδειχτῆ

Δὲ βγάλαμε ποτὲ καλὸ χαρτί, χάναμε· χάναμε ολοένα

Πῶς θὰ φύγουμε τώρα; ποῦ θὰ πᾶμε; ποιὸς θὰ μᾶς δεχτεῖ;

Δῶστε μας πίσω τὰ χρόνια μας δῶστε μας πίσω τὰ χαρτιά μας

Κλέφτες!

Στὰ ψέματα παιζαμε!

Ποιητική

-Προδίδετε πάλι τὴν Ποίηση, θὰ μοῦ πεῖς,

Τὴν ιερότερη ἐκδήλωση τοῦ Ανθρώπου

Τὴ χρησιμοποιεῖτε πάλι ως μέσον, υποζύγιον

Τῶν σκοτεινῶν ἐπιδιώξεών σας

· Έν πλήρει γνώσει τῆς ζημιᾶς ποὺ προκαλεῖτε
Μὲ τὸ παράδειγμά σας στοὺς νεωτέρους.

-Τὸ τί δὲν πρόδωσες ἐσὺ νὰ μοῦ πεῖς
· Εσὺ κι οἱ ὅμοιοι σου, χρόνια καὶ χρόνια,
Ένα πρὸς ἔνα τὰ υπάρχοντά σας ξεπουλώντας
Στὶς διεθνεῖς ἀγορὲς καὶ τὰ λαϊκὰ παζάρια
Καὶ μείνατε χωρὶς μάτια γιὰ νὰ βλέπετε, χωρὶς ἀφτιὰ
Ν ἀκοῦτε, μὲ σφραγισμένα στόματα καὶ δὲ μιλᾶτε.
Γιὰ ποιὰ ἀνθρώπινα ιέρα μᾶς ἐγκαλεῖτε;

Ξέρω: κηρύγματα καὶ ρητορεῖς πάλι, θὰ πεῖς.
· Έ ναὶ λοιπόν! Κηρύγματα καὶ ρητορεῖς.

Σὰν **πρόκες** πρέπει νὰ καρφώνονται οι ἀλέξεις

Νὰ μὴν τὶς παίρνει ο ἄνεμος.

Έπιλογος

Κι' όχι αύταπάτες προπαντός.

Τὸ πολὺ πολὺ νὰ τοὺς ἐκλάβεις σὰ δυὸ θαμποὺς

προβολεῖς μὲς στὴν οἰμίχλῃ

Σὰν ἔνα δελτάριο σὲ φίλους ποὺ λείπουν

μὲ τὴ μοναδικὴ λέξη: ζῶ.

«Γιατὶ» ὅπως πολὺ σωστὰ ἐἶπε κάποτε κι ο φίλος μου ο Τίτος,

«κανένας στίχος σήμερα δὲν κινητοποιεῖ τὶς μᾶζες

κανένας στίχος σήμερα δὲν ἀνατρέπει καθεστῶτα.»

΄ Εστω.

΄ Ανάπηρος, δεῖξε τὰ χέρια σου. Κρῖνε γιὰ νὰ κριθεῖς.

Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.

Στὴν οδὸ Αιγύπτου -πρώτη πάροδος δεξιὰ!

Τώρα υψώνεται τὸ μέγαρο τῆς Τράπεζας Συναλλαγῶν

Τουριστικὰ γραφεῖα καὶ πρακτορεῖα μεταναστεύσεως.

Καὶ τὰ παιδάκια δὲν μποροῦνε πιὰ νὰ παιξουνε ἀπὸ

τὰ τόσα τροχοφόρα ποὺ περνοῦνε.

· Άλλωστε τὰ παιδιὰ μεγάλωσαν, οἱ καιρὸς ἐκεῖνος πέρασε ποὺ ξέρατε

Τώρα πιὰ δὲ γελοῦν, δὲν ψιθυρίζουν μυστικά, δὲν ἐμπιστεύονται,

Όσα ἐπιζήσαν, ἔννοεῖται, γιατὶ ἥρθανε βαριές ἀρρώστιες ἀπὸ τότε

Πλημμύρες, καταποντισμοί, σεισμοί, θωρακισμένοι στρατιῶτες,

Θυμοῦνται τὰ λόγια τοῦ πατέρα: ἐσὺ θὰ γνωρίσεις καλύτερες μέρες

Δὲν ἔχει σημασία τελικὰ ἀν δὲν τὶς γνώρισαν, λένε τὸ μάθημα

οἱ ἄνθρωποι στὰ παιδιά τους

· Ελπίζοντας πάντοτε πὼς κάποτε θὰ σταματήσει η ἀλυσίδα

· Ίσως στὰ παιδιά τῶν παιδιῶν τους ή στὰ παιδιά τῶν παιδιῶν

τῶν παιδιῶν τους.

Πρὸς τὸ παρόν, στὸν παλιὸ δρόμο ποὺ λέγαμε, υψώνεται

ἡ Τράπεζα Συναλλαγῶν

- ἐγὼ συναλλάσσομαι, ἐσὺ συναλλάσσεσαι, αὐτὸς συναλλάσσεται-

Τουριστικὰ γραφεῖα καὶ πρακτορεῖα μεταναστεύσεως

- εμεῖς μεταναστεύουμε, εσεῖς μεταναστεύετε, αὐτοὶ μεταναστεύουν-

Όπου καὶ νὰ ταξιδέψω η Ἑλλάδα μὲ πληγώνει, ἔλεγε κι ο Ποιητὴς

Η Ἑλλάδα μὲ τὰ ωραῖα νησιά, τὰ ωραῖα γραφεῖα,

τὶς ωραῖες ἐκκλησιές

Η Ελλὰς τῶν Ελλήνων.

΄Η άγάπη είναι ό φόβος...

Η'αγάπη έίναι ο' φόβος που μᾶς ενώνει μὲ τοὺς' άλλους

Όταν υπόταξαν τὶς μέρες μας καὶ τὶς κρεμάσανε σὰ δάκρυα

Όταν μαζί τους πεθάνανε σὲ μίαν ὄικτρὴ παραμόρφωση

Τὰ τελευταῖα μας σχήματα τῶν παιδικῶν ἀισθημάτων

Καὶ τί κρατᾷ τάχα τὸ χέρι που οἱ ἀνθρωποι δίνουν;

Ξέρει νὰ σφίγγει γερά' εκεῖ που ο' λογισμός μας ξεγελᾶ

Τὴν ὥρα που ο' χρόνος σταμάτησε καὶ η' μνήμη ξεριζώθηκε

Σὰ μίαν' εκζήτηση παράλογη πέρα' απὸ κάθε νόημα;

(κι αὐτοὶ γυρίζουν πίσω μιὰ μέρα χωρὶς στὸ μυαλὸ μία ρυτίδα

βρίσκουνε τὶς γυναῖκες τους καὶ τὰ παιδιά τους μεγάλωσαν

πηγαίνουνε στὰ μικρομάγαζα καὶ στὰ καφενεῖα τῆς συνοικίας

διαβάζουνε κάθε πρωὶ τὴν' εποποιία τῆς καθημερινότητας.)

Πεθαίνουμε τάχα γιὰ τοὺς' άλλους' ή γιατὶ' ἔτσι νικοῦμε τὴ ζωὴ

΄Η γιατὶ' ἔτσι φτύνουμε ἔνα-ένα τὰ τιποτένια οἷμοιώματα

Καὶ μία στιγμὴ στὸ στεγνωμένο νοῦ τους περνᾶ μίαν ηλιαχτίδα

Κάτι σὰ μιὰ θαμπή' ανάμνηση μιᾶς ζωικῆς προϊστορίας.

Φτάνουμε μέρες που δὲν' ἔχεις πιὰ τὶ νὰ λογαριάσεις

Συμβάντα' ερωτικὰ καὶ χρηματιστηριακὲς' επιχειρήσεις

Δὲ βρίσκεις καθρέφτες νὰ φωνάξεις τ' ὄνομά σου

Απλὲς προθέσεις ζωῆς διασφαλίζουν μίαν' επικαιρότητα

΄Ανιά, πόθοι, ὄνειρα, συναλλαγές, εξαπατήσεις

Κι' ἀν σκέφτομαι έίναι γιατὶ η' συνήθεια έίναι πιὸ προσιτὴ απὸ τὴν τύψη.

Μὰ ποιὸς θὰ βρεῖ νὰ κρατήσει τὴν ορμὴ μιᾶς μπόρας που πέφτει;

Ποιήματα που μᾶς διάβασε ένα βράδυ ό λοχίας Otto V...

|

Σὲ δυὸ λεπτὰ θὰ' ακουστεῖ τὸ παράγγελμα «Εμπρός»

Δὲν πρέπει νὰ σκεφτεῖ κανένας τίποτε' ἄλλο

Ἐμπρός η' σημαία μας κι' εμεῖς ἐφ' ὅπλου λόγχη' απὸ πίσω

'Απόψε θὰ χτυπήσεις' ανελέητα καὶ θὰ θὰ χτυπηθεῖς.

Θὰ τραβήξεις μπροστὰ τραγουδώντας ρυθμικὰ ἐμβατήρια

Θὰ τραβήξεις μπροστὰ ποὺ μαντεύονται χιλιάδες' ανήσυχα μάτια

' Εκεῖ ποὺ χιλιάδες χέρια σφίγγονται γύρω' απὸ μία' ἄλλη σημαία

Ἐτοιμα νὰ χτυπήσουν καὶ νὰ χτυπηθοῦν.

Σ' ἔνα λεφτὸ πρέπει νὰ μᾶς δώσουν τὸ σύνθημα

Μιὰ λεξούλα μικρὴ ποὺ σὲ λίγο' εξαίσια θὰ λάμψει.

(Κι' εγὼ ποὺ' ἔχω μία ψυχὴ παιδικὴ καὶ δειλὴ

Ποὺ δὲν θέλει τίποτε' ἄλλο νὰ ξέρει' απὸ τὴν' αγάπη

Κι' εγὼ πολεμῶ τόσα χρόνια χωρίς, Θέ μου, νὰ μάθω γιατί

Καὶ δὲ βλέπω μπροστὰ τόσα χρόνια παρὰ μόνο τὸ δίδυμο' αδερφό μου.)

II

Σὲ τούτη τὴ φωτογραφίᾳ' ήμουνα νέος κοντὰ 22
χρονῶ. ἐδῶ εἶναι η' γυναῖκα πὶ ἀγαποῦσα: η'
γυναῖκα μου
Τὴ λέγανε Μάρθα· ἔσφιγγε τὸ γιό μου μὲ λαχτάρα
στὴν' αγκαλιά της
Δὲ μοῦ ἦπε: «χαίρομαι ποὺ πᾶς νὰ πολεμήσεις».
Ἐκλαιγε σὰν ἔνα μικρὸ κοριτσάκι.
Κι' εδῶ κάποιο σπίτι παλιὸ μὲν εἶναι κῆπο στὴ μέση
καὶ μὲν ἄνθη...
...Θυμᾶσαι ὅταν' ήμασταν παιδιὰ ἐίχαμε ἔνα δύλι-
νο' ἀλογο καὶ μία γυαλιστερὴ τρομπέτα
Τὰ βράδια ξαγρυπνούσαμε στὰ βιβλία μὲ τὶς ἀρ-
χαῖες ηρωικὲς ιστορίες
Τὸν' αθῷο μας ὑπό τυράννησαν οἱ ἀντίλαλοι τῶν
φημισμένων πολεμιστῶν
Ὑστερα τὰ ξεχάσαμε ὅλα αὐτὰ σὲ μία γωνιὰ γε-
λώντας γιὰ τὰ παιδιάστικα καμώματα.
Ἰσως ἀύριο μιὰ τόση τρυπίτσα μοῦ χαράξει τὸ μέ-
τωπο
· Ω μία τρυπίτσα ποὺ χωρᾶ ὅλο τὸν πόνο τῶν' αν-
θρώπων
Ποιὸς εἴμαι; Ποῦ βρίσκομαι; Σκίστε τὰ ροῦχα
μου' εδῶ μπροστὰ στὸ στῆθος
· Ισως θὰ βρεῖτε' ακόμα τὸ ὄνομά μου σκαλισμένο.
Ποιὸς τὸ θυμᾶται;
Ψάξτε τὰ ροῦχα μου' ακόμα...· Εδῶ' ήμουνα νέος
22 μόλις χρονῶ
Κι' εδῶ μιὰ γυναῖκα ποὺ σφίγγει μὲ λαχτάρα ἔνα
παιδὶ στὴν' αγκαλιά της.

· (Ἐκλαιγε' αλήθεια ὅταν' ἔφευγα σὰν ἔνα μικρὸ κο-
ριτσάκι).

Κι ήθελε άκόμη...

Κι' ήθελε 'ακόμη πολὺ φῶς νὰ ξημερώσει. Όμως 'εγὼ
Δὲν παραδέχτηκα τὴν ἡττά. Έβλεπα τώρα
Πόσα κρυμμένα τιμαλφῆ' ἐπρεπε νὰ σώσω
Πόσες φωλιές νεροῦ νὰ συντηρήσω μέσα στὶς φλόγες.
Μιλᾶτε, δείχνετε πληγές ἀλλόφρονες στοὺς δρόμους
Τὸν πανικὸ ποὺ στραγγαλίζει τὴν καρδιά σας σὰ σημαία
Καρφώσατε σ' ἔξωστες, μὲ σπουδὴ φορτώσατε τὸ ἔμπόρευμα
Ἡ πρόγνωσίς σας ἀσφαλής: Θὰ πέσει η πόλις.
Ἐκεῖ, προσεχτικά, σὲ μιὰ γωνιά, μαζεύω μὲ τάξη,
Φράζω μὲ σύνεση τὸ τελευταῖο μου φυλάκιο
Κρεμῶ κομμένα χέρια στοὺς τοίχους, στολιζω
Μὲ τὰ κομμένα κρανία τὰ παράθυρα, πλέκω
Μὲ κομμένα μαλλιά τὸ δίχτυ μου καὶ περιμένω.
Ὀρθιος καὶ μόνος σὰν καὶ πρῶτα περιμένω.

Μιλῶ...

Μιλῶ γιὰ τὰ τελευταῖα σαλπίσματα τῶν νικημένων στρατιωτῶν
Γιὰ τὰ κουρέλια ἀπὸ τὰ γιορτινά μας φορέματα
Γιὰ τὰ παιδιά μας ποὺ πουλᾶν τσιγάρα στοὺς διαβάτες
Μιλῶ γιὰ τὰ λουλούδια ποὺ μαραθήκανε στοὺς τάφους καὶ τὰ σαπίζει η βροχὴ
Γιὰ τὰ σπίτια ποὺ χάσκουνε δίχως παράθυρα σὰν κρανία ξεδοντιασμένα
Γιὰ τὰ κορίτσια ποὺ ζητιανεύουν δείχνοντας στὰ στήθια τὶς πληγές τους
Μιλῶ γιὰ τὶς ξυπόλυτες μάνες ποὺ σέρνονται στὰ χαλάσματα
Γιὰ τὶς φλεγόμενες πόλεις τὰ σωριασμένα κουφάρια σοὺς δρόμους

Τοὺς μαστρωποὺς ποιητὲς ποὺ τρέμουνε τὶς νύχτες στὰ κατώφλια
Μιλῶ γιὰ τὶς ἀτέλειωτες νύχτες ὅταν τὸ φῶς λιγοστεύει τὰ ξημερώματα
Γιὰ τὰ φορτωμένα καμιόνια καὶ τοὺς βηματισμοὺς στὶς υγρὲς πλάκες
Γιὰ τὰ προαύλια τῶν φυλακῶν καὶ γιὰ τὸ δάκρυ τῶν μελλοθανάτων.

Μὰ πιὸ πολὺ μιλῶ γιὰ τοὺς ψαράδες
Π ἀφήσανε τὰ δίχτυά τους καὶ πήρανε τὰ βήματά Του
Κι ὅταν Άυτὸς κουράστηκε αὐτοὶ δὲν ξαποστάσαν
Κι ὅταν Άυτὸς τοὺς πρόδωσε αὐτοὶ δὲν ἀρνηθῆκαν
Κι ὅταν Άυτὸς δοξάστηκε αὐτοὶ στρέψαν τὰ μάτια
Κι οἱ σύντροφοί τους φτύνανε καὶ τοὺς σταυρῶναν
Κι αὐτοὶ, γαλήνιοι, τὸ δρόμο παίρνουνε πί ἄκρη δὲν ἔχει
Χωρὶς τὸ βλέμμα τους νὰ σκοτεινιάσει' ή νὰ λυγίσει

΄ Όρθιοι καὶ μόνοι μὲς στὴ φοβερὴ ερημία τοῦ πλήθους.

Δρόμοι παλιοί

Δρόμοι παλιοὶ ποὺ ἀγάπησα καὶ μίσησα ἀτέλειωτα
κάτω ἀπὸ τοὺς ἵσκιους τῶν σπιτιῶν νὰ περπατῶ

νύχτες τῶν γυρισμῶν ἀναπότρεπτες κι η πόλη νεκρὴ
Τὴν ἀσήμαντη παρουσία μου βρίσκω σὲ κάθε γωνιὰ
κᾶμε νὰ σ' ἀνταμώσω κάποτε φάσμα χαμένο τοῦ τόπου μου κι ἐγὼ
Ξεχασμένος κι ἀτίθασος νὰ περπατῶ
κρατώντας μία σπίθα τρεμόσβηστη στὶς υγρές μου παλάμες
Καὶ προχωροῦσα μέσα στὴ νύχτα χωρὶς νὰ γνωρίζω κανένα
κι οὔτε κανένας κι οὔτε κανένας μὲ γνώριζε μὲ γνώριζε

(Η μελοποίηση από τον Μικη Θεοδωράκη [εδώ](#))

“Οταν μιὰν ἄνοιξη

Όταν μιὰν ἄνοιξη χαμογελάσει
θὰ ντυθεῖς μία καινούργια φορεσιὰ
καὶ θὰ ἥθεις νὰ σφιξεις τὰ χέρια μου
παλιέ μου φίλε

Κι ίσως κανεὶς δὲ σὲ προσμένει νὰ γυρίσεις
μὰ ἐγὼ νιώθω τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς σου
κι ἔνα ἀνθος φυτρωμένο στὴν ὥριμη,
πικραμένη σου μνήμη

Κάποιο τρένο, τὴ νύχτα, σφυρίζοντας,
΄η ἔνα πλοϊο, μακρινὸ κι ἀπροσδόκητο
θὰ σὲ φέρει μαζὶ μὲ τὴ νιότη μας
καὶ τὰ ὄνειρά μας

Κι' ίσως τίποτα, ἀλήθεια, δὲν ξέχασες
μὰ οὐ γυρισμὸς πάντα ἀξίζει περσότερο
ἀπὸ κάθε μου ἀγάπη κι' ἀγάπη σου
παλιέ μου φίλε

(Η μελοποίηση από τον Μικη Θεοδωράκη [εδώ](#))